

Raluca Ganciu

NEPOVESTIRI

- proză scurtă -

București, 2021

Ilustrație coperă și interior: *Raluca Ganciu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GANCIU, RALUCA

Nepovestiri : proză scurtă / Raluca Ganciu. - București : Bifrost,
2021

ISBN 978-606-95263-1-6

821.135.1

© Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această lucrare nu
poate fi reprodusă fără acordul scris al editurii și al autoarei.

Copyright © 2021

Editura Bifrost

Str. Liviu Rebreanu nr.46-58, sector 3, București

e-mail: office@bifrost.ro

www.bifrost.ro

P R E F A Ț Ă

Cu un titlu excelent – *Nepovestiri* – echivalent al sintagmei românești *Nespus de frumos*, proza Ralucăi Maria Ganciu sare cu mult peste etapele scrisului la modă azi, ultra-avangardist, care încearcă să fărâmițeze, să atomizeze, să anihileze tot ce-i iese în cale.

Cele douăzeci de proze foarte scurte, unele doar de câteva rânduri sau o pagină, sunt dialoguri între tată și fiică. Ele nu au nimic din complexul sau relația tată-fiică din sistemul de înțelegere a lui Freud. Nimic din toate acestea. Relația tată-fiică este pur umană. Cineva ajută pe altcineva. Dialogurile se prelungesc în conversații cu obiectele din casă, cu dulapul de pe hol, cu masa de călcat, atingând în cele din urmă sensul monologului.

Gesturi simple – desfacerea patului în care a dormit tatăl ei, și numai partea lui, a mamei nu – au o exactitate de ritual laic, ce trebuie îndeplinit.

Și ritualul sacru își are locul lui. În povestirea *Caii*, de-o frumusețe tragică, nașa, mama spirituală după botezul copilului, îl redă mamei printr-un gest simbolic, așezând copilul în haine noi, pe pământ, la pragul casei. Copilul botezat este o făptură nouă și mama care l-a născut, îl ridică de la pământ, în brațele ei.

Și pentru că în carte este și o povestire intitulată *Grădina Zen* amintesc un obicei din Japonia, sub semnul zen al înnoirii, când, după un eveniment special din viața unui copil, hainele vechi se îngroapă în grădina din spatele casei.

Mai în toate povestirile, de un realism urgent, sunt și scurte pasaje poetice, deschizând textul spre altă înțelegere. *Aș vrea să am cheia, chiar dacă mâine va trebui să spăl vasele*, spune autoarea în povestirea *Quattro Stagioni prin anii 2000*.

Liniștea mărturisirii prin scris, într-un fel puterea de a depăși calendarul cotidian, aduce cu ea și piatra de hotar. Rămân acolo, la

hotarul dintre lumi, doar caii. După patruzeci de zile, vor pleca și ei. *Aș vrea să mă răspândesc ca o ceață printre oameni, să le dau ce este mai frumos în mine*, spune ca o mărturisire de credință, autoarea, povestitoarea și personajul, toate la un loc, împreună, într-o posibilă triadă.

Aici încep *Nepovestirile* din această carte, cu un uriaș potențial de dragoste umană.

Clelia Ifrim

Membră a Uniunii Scriitorilor din România

NEPOVESTIRI

Întâia vizită de martie

Mă pregăteam să deschid ușa, când aud: “cioc-cioc”. Las sacul cu gunoi în baie și deschid.

Nadia ține un buchet de narcise galbene în mâna stângă. Florile i se lovesc ușor de gropița obrazului stâng.

- Bună, tuși! Ți-am adus flori. Le-am luat din obor.

- Bună Nadia! Mulțumesc frumos! Hai să te pup.

Încercând să fac conversație și să profit de faptul că toți copiii spun adevărul până atunci când descoperă că minciuna este cel mai des ajutorul de care ai nevoie în cele mai multe situații, pe când cu adevărul mai mult ajungi în încurcătură, o întreb: cât ai dat pe ele?

Pusă într-o oarecare dificultate căci e prea mică să numere dar să se tocmească la piață pe banii părinților încât să știe cât au costat narcisele, privește gânditoare în jur și, după ce se hotărăște, spune:

- Șapte!

Șapte. Îi place foarte mult să spună șapte și pronunță accentuând toate literele, cu tentă ușor țâfnoasă.

- Ai dat foarte bine! (Ce era să spun?)

- Da!

Spune de foarte multe ori “da” ca pe o concluzie și este atât de convingătoare încât tu devii cel mai nesigur om din încăperea și te întrebi dacă e chiar așa, da. Uneori te întrebi și despre ce vorbiți de fapt. Da.

Se strecoară cu pași mărunți dar repezi pe lângă mine și în drum spre sufragerie se oprește în dreptul frigiderului, la magneții de pe ușă. Când a fost ultima oară pe la mine a aranjat toți magneții în formă de cifre în linie dreaptă. Acum era unul mișcat așa că îi mai așează puțin. După ce este mulțumită de aliniere, se dă un pas înapoi, privirea jonglându-i între doi magneți.

- Eu nu știu ce sunt astea două. Ia magneții de pe frigider, semnul minus și linia de fracție.

- Sunt două linii, una mică și una mai mare.

- Da. Unde e pisica ta?

(Să schimbăm subiectul că cifrele, simbolurile matematicii, sunt plictisitoare încă din pruncie și fără să ai habar la ce îți pot folosi vreodată.)

- În dormitor.

- Ce face acolo?

- Doarme.

- Unde doarme?

- În dulap.

- De ce în dulap?

- Pentru că acolo îi place ei să stea, e mai timidă.

Dragă Nadia, când vei crește mai mare și vei putea citi ce am scris aici, să știi că pisica nu era timidă. Era doar puțin.... nesănătoasă, da. Ultima oară când ai fost în vizită te-a vânat continuu.

Intrăm în dormitor, admirăm cu interes și pe furiș pereții și toate obiectele din jur, însă pașii sunt bine înfiți în podea și în drum spre dulap și nu ne împiedicăm de nimic. Mergem să o vedem pe Zâna, pisica timidă. Nu era în dulap, era ascunsă după pat și ne iese, cu privirea ei timidă, în întâmpinare.

- Miau! Miau!

- De ce miaună?

- Miaună pentru că îi e foame de bobite. Așa speram, având în vedere că a mai vânat pui de om venit în vizită, situația era incertă.

- Uite o minge. Îmi arată cu degetul mingea antistress care, la un moment dat, nu îmi amintesc când și cum, a devenit mingea pisicii.

- E mingea pisicii, se mai joacă uneori cu ea.

- Hai să ne jucăm cu ea!

Nadia ia mingea și o aruncă. Zâna nu a avut nicio reacție – fapt care, într-un fel, m-a bucurat.

- Ce mănâncă?

- Mâncare specială pentru pisici. Bobițe.
- Unde?

Ieșim din dormitor și mergem pe hol, ca să-i arăt locul unde servește Zâna masa.

Îi punem Zânei de mâncare. Auzind susur de bobite picurând în castron, apare repejor și Zâna. Mănâncă și pleacă în dormitor. Am răsuflat ușurată că nu o vânează pe Nadia și de data asta.

Mai avem de scanat o cameră, bucătăria chiar nu prezentând interes, și intrăm și în sufragerie.

- Uite o poză cu tine!
- Da, este o poză cu mine și cu Anton.
- Eu nu înțeleg de ce nu îl văd niciodată. De ce nu e acasă?
- Este la servicii.
- Ce tot face la servicii?
- Muncește.
- De ce muncește ?
- Muncește pentru bani.
- Ce face cu banii?
- Cumpără mâncare pentru noi și pentru pisică.
- Da.

Întrebări și răspunsuri parcă trase de o mitralieră. Nu mi-am dat seama dacă am răspuns cum aștepta, probabil a fost suficient având în vedere că atenția i-a fost atrasă de altceva.

- Și bunica are floare așa.
- E la fel, la fel?
- Da.
- Și tati are floare de-asta.
- E, așa, roșie?
- Da.

Vede cartonașele educative cu care ne-am mai jucat când a fost pe la noi.

- Eu iau banii ăștia, mă așez pe fotoliu și mă joc aici, la masa mică.

- Aceea nu e o masă mică, este un scaun mic.

Observația mea a rămas cu status incert.

- Uite, ia banii ăștia. Vreau să iau flori pentru Anton.

- Lui nu îi plac florile.

- De ce nu îi plac florile?

Chiar așa, cum se poate să nu îi placă florile?

- Pur și simplu nu îi plac. Nu vrei să iei un buchet pentru mami?

- Da.

- Pot să îți dau floarea aceea.

- Nu, e prea mare.

- Îmi pare rău, alta nu am.

- Ce e asta?

- E un suport pentru lumânare în formă de pisică. Vrei să punem lumânare?

- Da.

Aduc o lumânare și o aprind.

- Uite, acum sting puțin lumina ca să vezi cum luminează.

- Da. Vreau să suflu!

- Bine. Aprind lumina și suflă.

Suflă.

- Ce e asta?

- Dacă te uiți prin el direct în lumină și învârți de aici, vei vedea tot felul de flori colorate. Aproape ca un curcubeu.

- E ca un ocehan!

- Da, e ca un ocehan.

- Ce e asta?

- E o locomotivă din lego.

Locomotiva are un accident și intră la dezmembrat.

- Uite un pahar mic!

Prima oară când am văzut paharul de lego am crezut că este un bec de grădină.

- Ce e asta?

- Este un creion cu mai multe culori. Dacă vrei să scoți o culoare, iei culoarea care e acum în vârf și împingi cu ea culoarea pe care vrei să o iei din suport.

Am scos albastru.

- Vrei să desenăm?

- Da.

- Ce vrei să desenăm?

- O pisică care are foame!

Foarte perspicace, am desenat o pisică privind un castron gol.

- Desenează tu bobیțele.

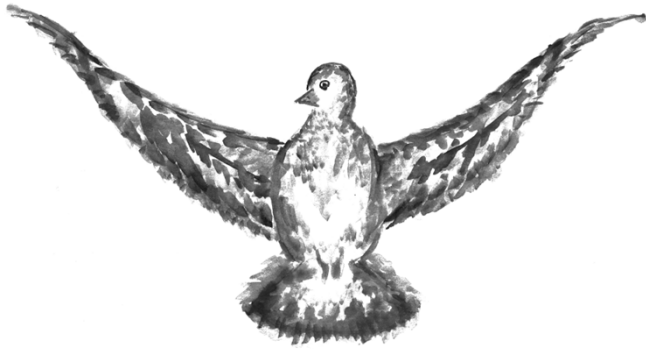
Pisica trebuie să fi fost mai mult decât mulțumită. I-a pus boabe cu vârf.

- Mami, trebuie să plecăm. Ne așteaptă tati să facem băiță.

- Da. Noapte bună!

- Noapte bună!

Am așteptat puțin, mai mult să mă liniștesc după avalanșa de întrebări, apoi am urmat cursul firesc al lucrurilor. Am dus gunoiul.

Grădina zen

Trecuse pauza de masă și plonjasem deja într-un e-mail când aud în spatele meu:

- Ralu, nu vrei o pană?
- O ce să vreau?
- O pană. M-am gândit că ar arăta bine în grădina ta zen.

- Ai prins pescărușul de ieri și l-ai jumulit? Mă uit la Dana, ținea pana între două degețele de la mâna dreaptă, îndreptată hotărât către mine. Ieri admirase un pescăruș care se așezase pe pervazul geamului. Se uita la el și își puneă întrebări cu voce tare: oare de unde vine, de la Constanța? Tocmai aici, la Universitate? La ce s-o gândi, oare? Rămâne aici la noi? Ce să îi dăm să mănânce?

- Nu. E de porumbel.
- Ai jumulit un porumbel?

Deja vedeam un porumbel lovit de mașină și pe ea care adună pene - și asta pentru că mi-am amintit cum, într-o vară, acum vreo doi ani, o decapotabilă roșie în care erau doi păpușei blonzi și musculoși s-a înfipt în doi porumbei care tocmai ce își luaseră zborul de pe carosabil. Mai târziu am trecut pe lângă ei, trăsese ră pe dreapta și, nemulțumiți și scârbiți, păpușei culegeau cu două degețele penel și restul dintr-un porumbel înfipt în grilajul din față.

- Nu. E de la porumbelul prins de Ez.
- A prins Ez un porumbel ?

Ez e pasionat de vânătoare. Spunea zilele trecute că anul acesta nu a reușit să ajungă la vânătoare și părea chiar trist.

- Nu chiar. E unul care s-a lovit de vreo trei ori cu capul de geamul nostru, era cam amețit și l-a luat Ez.

Mă uit după Ez și îl văd cum ținea în pumn un porumbel gri.

- Lasă-mă și pe mine să îl mângâi! îl roagă Dana în timp ce aproape alerga spre el.

Când eram mică am avut, ocazional, porumbei sau vrăbiuțe, pui care nu puteau zbura. Cumva tata îi aducea în casă și îi hrăneam împreună cu semințe sau boabe de grâu, date una câte una în cioc. Când am crescut am avut porumbei și vrăbiuțe prinse, ocazional, de pisici și aduse în casă pentru noi, pisicile mai mari.

- Ce faci cu el, Ez ? întreabă Dana.

- Îl face ciulama! îi răspund eu, ca să o tachinez.

- De ce nu îi dai drumul pe aici?

- Tu vrei să zboare totul de pe birouri? zice Ez gesticulând cu mâna liberă ca Harry Potter cu bagheta lui fermecată și bufnița pe umăr.

- Unde se duce cu el?

- La toaletă, probabil, spun eu. Era singurul loc unde l-am fi putut ține până s-ar fi dezmeticit.

Se întoarce de la toaletă cu porumbelul.

- Avem o cutie? Vreau și eu o cutie de la un cartuș, dar mai mare.

- Nu vrei tu una și mai mare? Avem aici o cutie pentru cadou. Îi dau una din cutiile în care au venit cadourile de Crăciun.

Punem porumbelul în cutie. Ez ridică victorios cutia în aer și spune:

- Gata! E aici! și îl duce în biroul lui.

- Dar nu îi punem și niște pâine? Poate îi e foame, sărăcuțul, spune Dana.

- Nu, e prea stresat ca să mănânce acum.

Cred și eu că era stresat. Și eu eram stresată. I-am dat totuși Danei o felie de pâine. Fericită s-a dus după Ez.

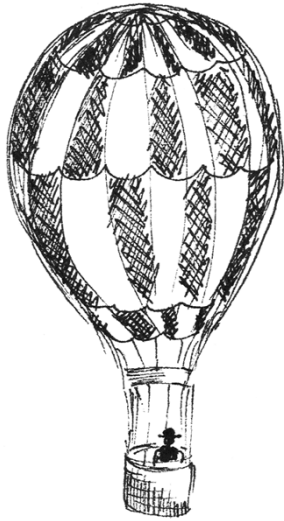
- Dar ce face cu el ? Chiar îl face ciulama?

- Nu, stai liniștită. În cel mai rău caz face un ceai. Mare lucru nu ai ce mânca de pe un porumbel. Uți că are și doi copii acasă.

Acum, pe lângă cei doi elefânți, țestoasa, piatra-dalmațian și greblă, am o pană înfiptă în grădina zen și nu vreau să știu ce s-a întâmplat în toaletă - loc în care, mai târziu, am văzut alte pene.

Eroul zilei a luat porumbelul acasă. Probabil seara a petrecut-o împreună cu fetele lui, hrănind porumbelul în cioc.

Eroul zilei a fost tot un tată și atunci când am fost eu mică.

America's Nicu

- Frumusețea face casă bună cu prostia!

Acestea sunt cuvintele care au zburat prin casa bunicii în ultima seară în care l-am văzut pe Nicu.

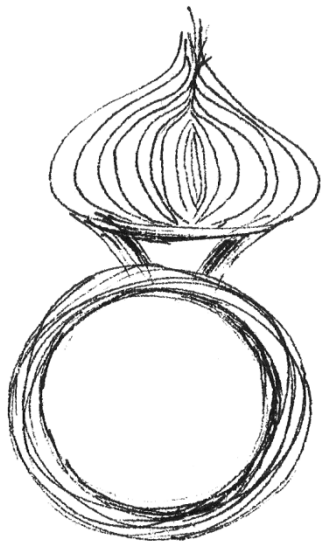
Era vorba despre religie și el tocmai ce citise într-o carte despre creștinism, anume că este o religie sectantă. Cartea l-a convins și m-a întrebat și pe mine ce părere am. I-am spus că, din punctul meu de vedere, toate religiile pot fi sectante. Nu credeam că poate garanta cineva că Dumnezeu există sau a existat și că religiile nu sunt de fapt niște abordări inventive ale justificării neputinței umane și inexplicabilului și poate a unei necesități de a crea ordine în haos.

Era orb de un ochi, avea un picior cu probleme pe care îl cam arunca înainte când mergea. Din ce îmi amintesc, în perioada în care a fost închis a fost redus la jumătate de om. A încercat să fugă din țară de două ori. Prima oară a fost oprit la graniță și condamnat la câțiva ani de închisoare pentru trafic cu condimente și posesie ilegală de valută: un singur dolar de hârtie. A doua oară a reușit. Așa, șontâc-șontâc și chior a ajuns departe.

Când eram mică îl adoram și abia așteptam să vină. Ne aducea mereu bomboane cu aromă de căpșune, mentol și caramelle. Pe măsură ce am crescut îmi era frică de el și voiam să îl impresionez de fiecare dată când venea. De fiecare dată când venea era alt om, mai îngândurat, mai nervos, mai retras.

Aveam 14 ani, păr lung până aproape de mijloc și un body lila; Decebal era un rocker pletos și nepieptănat. În stânga lui Nicu, stând pe vine și sprijinită de brațul fotoliului, încercam să zâmbesc pentru poză. Nu știam că e ultima noastră poză și chiar mă întrebam dacă sunt proastă.

Sper că și-a găsit pacea în religia dorită și în țara care i-a luat sufletul.

Bine ai venit în club, dragă prietenă!

Secretul unei căsnicii fericite este ținerea de minte. A lui, nu a ta.

El trebuie să țină minte ce vrei tu să țină minte și tot el trebuie să țină minte când și ce nu vrei tu să țină minte. Rezultatul va fi o femeie fericită și o căsnicie bazată pe încredere.

Mecanismul e cam așa:

Când îți va cumpăra prima șaormă fără ceapă, fără ca tu să îi reamintești că nu îți place cu ceapă, atunci poți să ai încredere că poți să îl trimiți după șaorma și data viitoare. Și tot așa, cu pași mici până ține minte tot ce trebuie să țină minte.

Apoi, dacă vei face vreodată duș cu apă rece (nu pentru că vrei tu, ci pentru că locuiești în sectorul nepotrivit) și strigi „Mamă, ce rece e apa rece!” și ți-e frig – iar el îți aduce sticla cu vișinată în duș, atunci poți fi sigură că el chiar te iubește și ai făcut o alegere bună când l-ai luat: nu numai că ține minte chestii, dar acum e clar că te aude și, mai mult, te ascultă.

Avantajul neîmplinirii celor de mai sus este acela că nu te vei plictisi niciodată și vei avea mereu surprize. Sper să îți placă surprizele (lui).

Dacă deja a avut loc ținerea de minte și te și ascultă ... reinventați-vă, ca să nu vă plictisiți.

A, și nu în ultimul rând, țineți tare de simțul umorului, păstrați-l undeva și ține tu minte locul, să fii sigură că îl găsiți oricând e nevoie. Pe el nu te poți baza, nu ține minte nici ce e în frigider.

Semnat, Clubul căzniciei

CUPRINS

Prefață de Clelia Ifrim / 5

Întâia vizită de martie / 9

Grădina zen / 15

America's Nicu / 19

Bine ai venit în club, dragă prietenă! / 21

Din vis în vis, spre după amiază / 23

După 20 de ani / 27

Dragă tată / 33

Liftul / 39

Poveste de Paște / 45

Prima zi de nuntă / 49

Quattro Stagioni prin anii 2000 / 55

Ceață, la pas de seară / 59

Diacritice / 61

Bunica Mariei / 65

Biblioteca de pungi / 71

Putere / 75

Caii / 77

Marți / 81

Etanș / 83

Cioburi / 103

Mitraliera / 107

